

CO2 reductie, Energiebesparing gaat samen met vernieuwing in ketens.

Ondersteuning projecten voor Duurzame Ketens en Energie (DKE) (er kunnen geen rechten worden ontleend aan dit document)

Waar gaat het om?

Ondersteuning voor projecten waarin ketenpartners in de voedings- en genotmiddelen industrie samenwerken aan energiebesparing en reductie van CO2 uitstoot.

Een project moet aan de volgende voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor ondersteuning:

1. **MJA-bedrijf moet indiener zijn.** Dat wil zeggen dat minstens één van de projectpartners binnen de verwerkende industrie (VGI) moet deelnemen aan het MJA programma. Welke bedrijven meedoen staat in www.senternovem.nl/mja/Meerjarenafspraken/mja2_deelnemers/index.asp.
2. **Het moet gaan om energiebesparing door ketensamenwerking**
3. **Het moet gaan om een innovatief project**
4. **Het moet gaan om een voorbeeldproject:** resultaten van het project dienen openbaar te zijn en worden vermeld op de website van SenterNovem.

Energiebesparing en ketenvernieuwing gaan samen!

Ondersteuning wordt geboden aan VGI bedrijven om nieuwe ketenactiviteiten te ontwikkelen en uit te voeren die leiden tot energiebesparing. Daarbij zijn de thema's vastgesteld (voor toelichting zie onderaan):

- I. Sturing op kwaliteit grondstof
- II. Herinrichting technologisch proces
- III. Vers logistiek
- IV. Herconfiguratie van ketens
- V. Toevoegen van waarde voor eindgebruikers

Wat voor ondersteuning kan een bedrijf krijgen?

De ondersteuningmogelijkheden zijn:

- begeleiding van het DKE-team met medewerkers van SenterNovem om een goed ketenactieplan te maken;
- wanneer het idee past binnen de DKE doelstellingen kan een financiële netto bijdrage gegeven worden tot een maximum van 20.000 € voor de inzet van professionals zodat de bedrijven daadwerkelijk energiebesparende maatregelen in ketenverband kunnen uitvoeren.
- Begeleiding bij het vinden van passende regelingen van SenterNovem bij de uitvoering van het actieplan.

Hoe komt mijn bedrijf in aanmerking voor ondersteuning?

Wanneer u een idee heeft meldt dit zo snel mogelijk aan :

SenterNovem Hanneke op den Brouw, H.op.den.Brouw@senternovem.nl 030 239 3647
of Stefan Schuurmans Stekhoven S.Schuurmansstekhoven@senternovem.nl 030 214 7121

Uw idee wordt in overleg met Ministerie van Landbouw, Voedselkwaliteit en Natuur beoordeeld. Als uw projectidee meerwaarde heeft voor DKE vragen wij u om dit samen met uw ketenpartners uit te werken in een eenvoudig kort (paar A4) projectplan. Dit wordt na indienen binnen een paar weken beoordeeld en kunt u aan de slag.

Toelichting op de thema's

I. Sturing op kwaliteit grondstof (specs)

Schets

De wens en noodzaak om het rendement van de verwerkingsstappen te verbeteren via grondstofkwaliteit speelt in verschillende branches. Gemeenschappelijk is de spreiding van grondstofkwaliteit, mogelijke risico's tijdens de productie en belemmeringen om op terrein met de telers gezamenlijk tot verbetering te komen. Grondstofkwaliteit staat in het bredere perspectief van voedselveiligheid en voedselkwaliteit en de (internationale) vraagstukken die spelen rond normering, certificering, zorgsystemen en borging daarvan.

De onderliggende vraagstukken bij bedrijven zijn van verschillende aard. Enerzijds gaat het om kennis van mogelijkheden om te komen tot rendementsverbetering via grondstofkwaliteit en het ontwikkelen van (nieuwe) technieken om dat bereiken, anderzijds om maatregelen die zorgen dat telers mee werken om de verbeteringen te realiseren en de afspraken vast te leggen via inkoopspecificaties. Het effect moet binnen de verwerkende industrie (MJA-doelgroep) tot rendement leiden en hieraan toe te rekenen zijn.

Instrumenten en kennis beschikbaar via DKE-pilotproject 'Pieper Profijt'

Bijdrage doelstelling DKE

Energie efficiëntie door voorkomen uitval en verbetering lijnefficiëntie / productie rendement bij verwerkers. De keten VGI-telers staat centraal.

II. Herinrichting productieproces

Schets

Energiebesparing door wijzigingen in het productieproces van de VGI die alleen tot stand kunnen komen bij de gratie van wijzigingen elders in de keten. Het gaat hier om de gehele productlevensfase tot en met de afdankingsfase. De wens en noodzaak voor herinrichting van het productieproces speelt binnen meerdere sectoren en wordt beïnvloed door verschillende externe factoren. Te denken valt aan consumententrends (zoals convenience, koelvers en eenpersoons verpakkingen), voedselveiligheid, arbo, mogelijkheden tot hoogwaardige verwerking van reststromen en houdbaarheid. De ondersteuning van DKE is vooral gericht op de samenwerking in de keten die nodig is om de gewenste situatie te realiseren. De keten VGI-afnemers staat hier centraal.

Instrumenten en kennis beschikbaar via DKE-pilotproject 'Varkensmonitor'

Bijdrage doelstelling DKE

Door wijzigen of elimineren van processtappen wordt energiebesparing in het productieproces gerealiseerd.

III. Vers logistiek

Schets

Kern van dit thema is om verse producten zo vers mogelijk bij de consument te krijgen. In praktijk gaat een deel van de potentiële levensduur van producten in de keten op weg naar de consument verloren. Dat heeft vanzelfsprekend ook te maken met de kwaliteit aan het begin van de keten, maar dat blijft hier buiten beschouwing. Hier gaat het vooral om andere aspecten die van invloed zijn zoals eigenschappen van verpakkingen, duur van het transport, transport condities, bewaarcondities, voorraadbeheer, bestelsystematiek, planning, presentatie in het schap. Potentiële besparing moet aan de VGI toe te rekenen zijn. Energiebesparing door transport efficiëntie (kilometers) wordt in principe via acties van V&W ondersteund. De (onderdelen van) de hele keten (telers, VGI, verpakkers, verpakkingen leveranciers, distributeurs, afnemers) kunnen hierbij betrokken zijn.

Instrumenten en kennis beschikbaar via DKE-pilotproject 'Keten-vers model'

Bijdrage doelstelling DKE

Energie efficiëntie door voorkomen uitval door betere planning, handling, verpakking en presentatie.

IV. Herconfiguratie van ketens

Schets

De complete herinrichting van bestaande productstromen door bijvoorbeeld de vervanging van dierlijke eiwitten door plantaardige eiwitten of de bouw van nieuwe ketens zoals bij de bio-based initiatieven. De herconfiguratie van de keten vraagt om nieuwe partners, nieuwe inrichting van de keten (logistiek, onderlinge afstemming van de technology/processtappen, contracten, prijsvorming etc). Bij de herinrichting van de keten kan direct energie als belangrijke component meegenomen worden. Naast de herconfiguratie in een keten kan er ook sprake zijn van de ontwikkeling van een nieuw netwerk/ bedrijventerrein. Bedrijven die op deel functies of deel stromen met elkaar samenwerking zoeken. De synergie effecten tussen de bedrijven optimaliseren is een belangrijk aandachtspunt in dit thema.

Instrumenten en kennis beschikbaar via DKE-pilotproject 'Plantaardig eiwit'

Bijdrage doelstelling DKE

Door de energiecomponent direct bij het (her)-ontwerp van ketens mee te nemen kan het energiegebruik geoptimaliseerd worden.

V. Toevoegen waarde voor eindgebruikers

Schets

In dit thema redeneren vanuit de eindgebruiker (consument of industriepartner). Alle andere thema's zijn business-to-business gericht. Fresh on demand concepten, voorkomen van out of stock, producten die gezonder zijn, etc. Vanuit de vraagsturing met partners nieuwe ketenconcepten opzetten. Bij een paar industriepartners zien we deze ontwikkelingen (Beertender). Opsporen met de industrie van nieuwe ontwikkelingen en ondersteuning geven aan een e-efficiënte nieuwe product/proceslijn. Dit is een actueel thema dat leeft binnen verschillende partijen in de VGI keten. Naar verwachting zullen hier tzt zeker voorstellen op binnen komen.

Instrumenten en kennis beschikbaar via DKE-pilotproject 'Catering HBO'.

Bijdrage doelstelling DKE

Energie-efficiency bij nieuwe ontwikkelingen vanuit het perspectief van de eindverbruiker meenemen en faciliteren.